

UVODNA RIJEČ

Draga gospodo Biserka, dragi Jasna i Željko i unuci, poštovani predsjedniče naše Akademije, poštovani potpredsjedniče, dame i gospodo, kolegice i kolege,

Kao što je u Akademiji običaj, godinu dana nakon gubitka našeg uvaženog i dugogodišnjeg člana akademika Stjepana Šćavničara, još se jednom podsjećamo na njega i njegovu djelatnost i zasluge. To naravno nikako nije zadnji put, jer mi koji smo ga poznavali zadržat ćemo ga u trajnoj uspomeni i još ćemo ga, siguran sam, puno puta u našim razgovorima spominjati.

Ja neću dugo govoriti, ja samo otvaram ovu komemorativnu sjednicu, ali dopustite mi ipak da iznesem par osobnih sjećanja na profesora Šćavničara, a stručnije, opširnije i temeljitije o njemu će govoriti kolega Vladimir Bermanec i akademik Stanko Popović.

Mi smo bili druga generacija koji smo slušali predavanja profesora Šćavničara – tada naravno još nije bio profesor nego mladi docent – iz kolegija Sistematska (ili specijalna) mineralogija. Moram reći da je kao mladi docent dobio nezahvalan predmet za predavanje studentima, jer svaka sistematika je manje-više dosadna, ako se ne napravi zanimljivom. A profesor Šćavničar je to napravio tako, da nam je, kao udžbenik kojega se i on držao, a uz tada jedini postojeći udžbenik mineralogije na hrvatskom jeziku Frana Tućana, preporučio tada najsuvremeniji udžbenik ruskog mineraloga Betjohtina. Odmah nam je rekao: „Imate naravno Tućanovu knjigu, u kojoj ćete također naći sve podatke, ali preporučam vam Betjohtina, jer ima suvremeniji pristup“. Naravno, i u toj knjizi su se minerali nabrajali,

ali tako da se prvo objasnila građa određene mineralne skupine i na taj su način bili grupirani. Tako je profesor Šćavničar – koji je, usput rečeno, doktorirao kemiju (mentor mu je bio akademik Grdenić) a bio je nastavnik na Geološkom odsjeku – i nama predavao: prvo je objasnio osnove, a onda je prelazio na primjere i zato nam je – ne samo zato, ali i zato – ostao u ugodnom sjećanju. Također je uvijek nastojao da u tu našu znanost, geologiju, koja je vrlo heterogena – od kristalografije koja je u suštini fizika i kemija, ali je jako potrebna i u geologiji, do paleontologije koja je u suštini biologija ali se isto tako puno koristi u geologiji – uvede što više temeljnih znanja iz fizike i kemije i egzaktnog pristupa, pa je zahvaljujući tome i naša geologija postupno ušla u red „tvrdih znanosti“. Naravno, mineralogija je prikladna materija za takav pristup, što eto vidimo i po tome da će danas, nakon kolege Bermanca, o akademiku Šćavničaru govoriti i fizičar, kolega akademik Stanko Popović.

I još jedno sjećanje. Kao studenti druge godine mi još nismo razlikovali tko je docent a tko profesor, pa smo se i tadašnjem docentu Šćavničaru obraćali s „gospon profesor“. Ja nisam neposredni učenik profesora Šćavničara, ja sam otišao u druga područja geologije, ali kad sam bio počašćen izborom u Akademiju i kad smo se sastali na prvoj jesenskoj sjednici Razreda, dolazi profesor Šćavničar, ja ga pozdravljam kao svojeg profesora, a on mi kaže: „Znaš, od sada sam ja Štef!“. I tako je od tada bilo: on je za mene bio Štef, a ja za njega Ivan. Ovo sam morao reći kako bih pokazao njegovu srdačnost, pristupačnost i neformalni odnos i prema mlađima od sebe, što se ne susreće uvijek.

Na kraju, dopustite mi još jednu osobnu napomenu, možda će netko reći da nije primjerena za ovu priliku, ali ja mislim da je. Profesor Šćavničar je naravno bio naš dugogodišnji uvaženi nastavnik. No ima jedna stara poslovice, koja je u ovom slučaju sigurno istinita, a ta je, da iza svakog uspješnog muškarca stoji uspješna žena. To kažem ne samo zato jer je gospođa Biserka Šćavničar bila životna podrška svom supruhu, nego i zato jer je bila i naša nastavnica, tako da su

oboje Šćavničara, ako smijem tako reći, generacije i generacije tadašnjih studenata mnogo čemu naučili. Pritom je akademik Šćavničar sigurno više postigao u vrhunskoj znanosti, ali što se tiče naše struke, geologije, tu je gospođa Šćavničar barem jednako tako zaslužna kao i njezin nažalost pokojni suprug, i to zato jer je u našu, hrvatsku geologiju, uvela jednu znanstvenu disciplinu koja se i vani u ono vrijeme tek počela, možda ne baš razvijati, ali dokazivati. To je sedimentologija, znanost o sedimentim stijinama. To je velika zasluga gospođe Biserke Šćavničar, jer je sedimentologija osobito značajna za zemlju kao što je Hrvatska, čiji je daleko najveći dio teritorija izgrađen od sedimentnih stijena. Mineraloška istraživanja su sigurno također vrlo zanimljiva i značajna, pogotovo danas kad se usmjeruju i prema novim materijalima, ali sigurno nisu za geologiju Hrvatske toliko rasprostranjena kao istraživanja sedimenata. Nakon što je gospođa Biserka Šćavničar odgojila prvu generaciju hrvatskih sedimentologa, kasnije su je nastavili razvijati njezini mlađi nasljednici, među prvim nažalost prerano preminuli akademik Tišljar, pa kolegica Zupanić, da druge sada ne nabrajam.

I zato, gospođo Biserka, hvala Vam što se bili podrška i potpora Štefu, ali ne manje i na tome što ste osobno dali hrvatskoj geologiji.

A sada bih molio prvo kolegu Bermanca, a zatim kolegu Popovića da uzmu riječ.

